BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ

MAI QUỐC TIẾN

PHÁP LUẬT VỀ THU GOM, VẬN CHUYỂN, XỬ LÝ RÁC THẢI - THỰC TIỄN TẠI ĐẶC KHU PHÚ QUỐC, TỈNH AN GIANG

ĐỀ ÁN TỐT NGHIỆP NGÀNH LUẬT KINH TẾ

CẦN THƠ - NĂM 2025

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ

MAI QUỐC TIẾN

PHÁP LUẬT VỀ THU GOM, VẬN CHUYỂN, XỬ LÝ RÁC THẢI - THỰC TIỄN TẠI ĐẶC KHU PHÚ QUỐC, TỈNH AN GIANG

Ngành Luật kinh tế

Mã ngành: 8.38.01.07

ĐỀ ÁN TỐT NGHIỆP NGÀNH LUẬT KINH TẾ

Tập thể Người hướng dẫn khoa học: 1. TS DƯƠNG VĂN HỌC
2. TS HUỲNH THANH TUẤN

CẦN THƠ - NĂM 2025

LỜI CẢM ƠN

Tôi tên là Mai Quốc Tiến, học viên lớp thạc sĩ Luật Kinh tế khóa 3, niên khóa 2022 – 2024. Sau thời gian thực hiện đến nay tôi đã hoàn thành đề án thạc sĩ, chuyên ngành Luật Kinh tế với đề tài: ***"Pháp luật về thu gom, vận chuyển, xử lý rác thải - Thực tiễn tại đặc khu Phú Quốc, tỉnh An Giang".***

Trước tiên, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến người hướng dẫn khoa học là TS Dương Văn Học và TS Huỳnh Thanh Tuấn đã định hướng, chỉ bảo và hết lòng hướng dẫn tôi hoàn thành đề án này.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, các Thầy giáo, Cô giáo Trường Đại học Nam Cần Thơ đã tận tình chỉ dạy, giúp đỡ trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề án.

Cuối cùng, Tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn đến người thân, bạn bè, đồng nghiệp đã động viên, cổ vũ trong quá trình học tập và nghiên cứu khoa học để tôi có được kết quả như hôm nay.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Cần Thơ, ngày 15 tháng 6 năm 2025

Người cảm ơn

Mai Quốc Tiến

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đề án ***"Pháp luật về thu gom, vận chuyển, xử lý rác thải - Thực tiễn tại đặc khu Phú Quốc, tỉnh An Giang"*** là kết quả nghiên cứu do chính tôi thực hiện. Kết quả từ đề án này đảm bảo tính trung thực, tài liệu tham khảo được trích dẫn một cách đầy đủ, đồng thời ghi rõ ràng về nguồn gốc theo quy định của nhà trường.

Tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm về tính trung thực và nguyên bản của nội dung đề án; công trình này chưa từng được công bố hay sử dụng để bảo vệ cho bất kỳ nghiên cứu nào khác trước

Người cam đoan

Mai Quốc Tiến

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

BVMT	:	Bảo vệ môi trường
TNMT	:	Tài nguyên và môi trường
QLCTĐT	:	Quản lý công trình đô thị
UBND	:	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG SỐ LIỆU

		Trang
Bảng số 1:	Thống kê nguồn phát sinh và thành phần chất thải rắn sinh hoạt từ năm 2020 đến năm 2024	25
Bảng số 2:	Thống kê phương pháp xử lý chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Phú Quốc từ năm 2020 đến năm 2024	62
Bảng số 3	Thống kê kết quả kiểm tra đối với thu gom, vận chuyển, xử lý chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Phú Quốc từ năm 2020 đến năm 2024	66
Hình số 1:	Sơ đồ dòng luân chuyển chất thải rắn sinh hoạt tại Phú Quốc giai đoạn 2020-2024	24
Hình số 2	Sơ đồ tổ chức hành chính trong quản lý chất thải rắn sinh hoạt tại Phú Quốc giai đoạn 2020-2025	26

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU .....ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
1. LÝ DO LỰA CHỌN ĐỀ TÀI ..... **V**
2. TỔNG QUAN CÁC NGHIÊN CỨU CÓ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI **2**
3. MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI **3**
4. ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU CỦA ĐỀ TÀI **4**
5. PHẠM VI GIỚI HẠN ĐỀ TÀI **4**
6. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI **4**
7. KẾT CẤU ĐỀ ÁN **5**
CHƯƠNG 1 ..... **6**
THU GOM, VẬN CHUYỂN CHẤT THẢI RẮN SINH HOẠT
1.1 Quy định pháp luật hiện hành về thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt **6**
1.1.1. Phân loại, lưu giữ và tập kết chất thải rắn sinh hoạt **6**
1.1.2. Quyền, trách nhiệm của cơ sở thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạtError! Bookma
1.1.3. Quy trình kỹ thuật trong thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt**Error! Bookmark n**
1.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Phú Quốc thời gian qua **16**
1.2.1. Những kết quả đạt được trong quá trình thực hiện pháp luật về thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Phú Quốc thời gian qua **16**
1.2.2. Một số hạn chế, khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện pháp luật về thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Phú Quốc thời gian quaError! Bookmark n
1.3. Đề xuất hoàn thiện, nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Phú Quốc thời gian tới **24**
1.3.1. Đề xuất hoàn thiện pháp luật về thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt..Error! Bookmark not
1.3.2. Đề xuất nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Phú Quốc thời gian tới **24**
Tiểu kết Chương 1……..……..**27**
CHƯƠNG 2 ..... **28**
XỬ LÝ, QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ CHẤT THẢI RẮN SINH HOẠT **28**
2.1. Quy định pháp luật về xử lý, quản lý nhà nước về chất thải rắn sinh hoạt ... **28**
2.1.1. Xử lý chất thải rắn sinh hoạt ..... Error! Bookmark not defined.

2.1.2. Quản lý nhà nước về chất thải rắn sinh hoạt **38**
2.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về xử lý, quản lý nhà nước về chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Phú Quốc thời gian qua 42
2.2.1. Những kết quả đạt được trong quá trình thực hiện pháp luật về xử lý, quản lý nhà nước về chất thải rắn sinh hoạt thời gian qua **42**
2.2.2. Một số hạn chế, khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện pháp luật về xử lý, quản lý nhà nước về chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Phú Quốc thời gian qua **46**
2.3. Đề xuất hoàn thiện, nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý, quản lý nhà nước về chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Phú Quốc thời gian tới 48
1.3.1. Đề xuất hoàn thiện pháp luật về xử lý, quản lý nhà nước về chất thải rắn sinh hoạt.. ..... **48**
1.3.2. Đề xuất nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý, quản lý nhà nước về chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn Phú Quốc thời gian tới 49
Tiểu kết Chương 2……..……..51
KẾT LUẬN 52
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO 53

1. LÝ DO LỰA CHỌN ĐỀ TÀI

Quản lý chất thải rắn, đặc biệt là thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải là một vấn đề môi trường quan trọng không chỉ ở Việt Nam mà còn trên toàn thế giới. Chất thải rắn sinh hoạt, công nghiệp và rác thải du lịch đang trở thành thách thức lớn đối với các thành phố, đặc biệt là các khu vực có mật độ dân cư cao và du lịch phát triển mạnh. Thành phố Phú Quốc thuộc tỉnh Kiên Giang trước đây, hiện nay là đặc khu Phú Quốc thuộc tỉnh An Giang là một trong những khu vực trọng điểm có tốc độ phát triển nhanh chóng về kinh tế và du lịch, song lại đối mặt với vấn đề quản lý chất thải rắn sinh hoạt chưa thực sự hiệu quả. Theo thông tin từ Ủy ban nhân dân đặc khu Phú Quốc, khối lượng chất thải rắn sinh hoạt được thu gom và vận chuyển trên địa bàn hiện đạt khoảng trên 220 tấn mỗi ngày. Toàn bộ lượng rác này được tập kết tạm thời tại khu vực bãi rác Đồng Cây Sao[1] để chờ xử lý theo quy định.

Trong những năm qua, công tác thực hiện pháp luật về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn thành phố Phú Quốc đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận, góp phần cải thiện rõ rệt công tác quản lý môi trường đô thị và nâng cao ý thức bảo vệ môi trường trong cộng đồng. Bên cạnh kết quả đạt được, quá trình thực hiện pháp luật về vấn đề này còn bộc lộ một số hạn chế, khó khăn, vướng mắc như một số quy định pháp luật còn chung chung, chồng chéo, chưa cụ thể, rõ ràng, dẫn đến khó thực hiện; tình trạng ô nhiễm môi trường xuất phát từ hoạt động thu gom, vận chuyển, xử lý chất thải vẫn còn; hoạt động truyền thông chưa đủ tác động để thay đổi hành vi của các nhóm cộng đồng liên quan và chưa có tác động nhiều đến việc giảm thiểu rác thải nhựa hoặc sử dụng các sản phẩm thay thế thân thiện hơn với môi trường[2]; công tác quản lý nhà nước về vấn đề này chưa hiệu quả…

Đảo Phú Quốc với các hoạt động du lịch, dịch vụ, và dân cư ngày càng tăng cao tạo ra một lượng rác thải khổng lồ, trong khi hệ thống thu gom và xử lý chưa đáp ứng kịp. Điều đó đã gây ra tình trạng ô nhiễm môi trường, tác động tiêu cực đến chất lượng cuộc sống của người dân và cản trở mục tiêu phát triển bền vững của thành phố. Việc xây dựng một hành lang pháp lý về thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải tại Phú Quốc nhằm đánh giá hiệu quả của hệ thống pháp luật hiện hành và đề xuất các giải pháp hoàn thiện là rất cần thiết. Xuất phát từ những vấn đề nêu trên, tác giả lựa chọn

[1]Báo cáo tổng kết của Ban quản lý công trình đô thị thành phố Phú Quốc giai đoạn 2020 đến 2024
[2]Báo cáo tổng kết của Ban quản lý công trình đô thị thành phố Phú Quốc giai đoạn 2020 đến 2024

đề tài ***"Pháp luật về thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải – Thực tiễn tại đặc khu Phú Quốc, tỉnh An Giang"*** làm đề án thạc sĩ chuyên ngành Luật Kinh tế, nhằm nghiên cứu một nội dung còn mới, chưa trùng lặp, đồng thời có ý nghĩa cấp thiết cả về phương diện lý luận và thực tiễn.

2. TỔNG QUAN CÁC NGHIÊN CỨU CÓ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI

Thời gian qua, đã có một số đề tài nghiên cứu dưới các góc độ khác nhau về quy định pháp liên quan đến bảo vệ môi trường nói chung, thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải nói riêng trong những phạm vi và đối tượng nhất định như:

- Nguyễn Đức Đồng (2018), *Pháp luật về bảo vệ môi trường qua thực tiễn tại các cơ sở sản xuất, kinh doanh ở tỉnh Cà Mau,* Luận văn thạc sĩ Luật học, Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh, Thành phố Hồ Chí Minh. Bên cạnh những vấn đề lý luận, tác giả đã tiến hành phân tích, đánh giá, khảo sát thực trạng thực hiện pháp luật về bảo vệ môi trường tại các cơ sở sản xuất, kinh doanh ở tỉnh Cà Mau. Từ những ưu điểm, hạn chế và nguyên nhân của hạn chế về vấn đề này luận văn cũng đã xây dựng hệ thống các giải pháp hoàn thiện quy định pháp luật và góp phần nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về bảo vệ môi trường tại các cơ sở sản xuất, kinh doanh trong thời gian tới trên địa bàn tỉnh Cà Mau.

- Trần Hữu Sáng (2022), *Pháp luật về trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp trong bảo vệ môi trường ở Việt Nam*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Luật, Đại học Huế, Thừa thiên - Huế. Đề tài tập trung làm rõ những vấn đề lý luận và thực tiễn của pháp luật về trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp trong lĩnh vực bảo vệ môi trường. Trên cơ sở phân tích, đánh giá thực trạng pháp luật hiện hành, tác giả chỉ ra những ưu điểm và hạn chế trong quy định pháp luật liên quan. Đồng thời, luận văn đề xuất các định hướng, giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực thi trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp đối với công tác bảo vệ môi trường ở Việt Nam trong thời gian tới.

- Phan Thục Trinh (2022), *Pháp luật về quản lý chất thải nguy hại,* Luận văn thạc sỹ Luật. Trường Đại học Luật thành phố Hồ Chí Minh. Luận văn tập trung phân tích các quy định pháp luật hiện hành liên quan đến công tác quản lý chất thải nguy hại. Trên cơ sở làm rõ những tác hại và ảnh hưởng nghiêm trọng của chất thải nguy hại đối với môi trường và sức khỏe con người, luận văn đề xuất các giải pháp nhằm hoàn thiện hệ thống pháp luật, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý và kiểm soát chất thải nguy hại ở Việt Nam.

- Tăng Thị Hằng (2023), *Pháp luật về xử lý chất thải y tế, qua thực tiễn tại các đơn vị y tế công lập ở tỉnh Gia Lai*, Luận văn thạc sỹ Luật kinh tế. Trường Đại học Huế. Trên cơ sở đánh giá thực trạng thực thi pháp luật tại các cơ sở y tế công lập trên địa bàn tỉnh Gia Lai, luận văn chỉ ra những kết quả đạt được, hạn chế và nguyên nhân, từ đó đề xuất các kiến nghị và giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý và xử lý chất thải y tế trong thời gian tới.

Ngoài ra còn có một số bài viết đăng trên các báo, tạp chí cũng đề cập đến quy định pháp luật về bảo vệ môi trường nói chung, thu gom, vận chuyển, xả lý rác thải nói riêng như: Trần Linh Huân (2018), *Bất cập trong quy định pháp luật về hoạt động quản lý chất thải nguy hại và các kiến nghị hoàn thiện*, Tạp chí Khoa học pháplý, Số 08 (120); Tạ Thị Thanh Huyền (2019), *Trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp trong bảo vệ môi trường*, Tạp chí kinh tế và quản trị kinh doanh số 10; Trần Anh Tấn, Vũ Thị Duyên Thủy (2020), *Pháp luật môi trường Việt Nam với vấn đề trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp*, Tạp chí Công thương (ngày 7.5.2020)…

Tuy nhiên, cho đến nay vẫn chưa có công trình nghiên cứu nào phân tích một cách toàn diện và chuyên sâu về các quy định pháp luật liên quan đến hoạt động thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải tại Phú Quốc, tỉnh An Giang. Vì vậy, đề tài "***Pháp luật về thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải – Thực tiễn tại đặc khu Phú Quốc, tỉnh An Giang***" được lựa chọn nghiên cứu nhằm bổ sung khoảng trống trong lĩnh vực này và không trùng lặp với các công trình khoa học đã được công bố trong thời gian gần đây. Bên cạnh đó, những phân tích và đánh giá về thực trạng pháp luật liên quan trong các công trình nghiên cứu trước đây sẽ là nguồn tư liệu tham khảo có giá trị, hỗ trợ tích cực cho quá trình nghiên cứu và triển khai thực hiện đề án này.

3. MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI

- Mục tiêu chung: Trên cơ sở nghiên cứu các quy định pháp luật hiện hành về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải, đề án tập trung phân tích, đánh giá thực trạng thực hiện pháp luật trong lĩnh vực này tại đặc khu Phú Quốc, tỉnh An Giang; làm rõ những kết quả đạt được cũng như các hạn chế, khó khăn và vướng mắc trong quá trình thực thi.

- Mục tiêu cụ thể:

+ Phân tích các quy định của pháp luật hiện hành về hoạt động thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải nhằm làm rõ nội dung, phạm vi điều chỉnh và trách nhiệm của các chủ thể có liên quan, qua đó đánh giá tính đầy đủ, thống nhất và hiệu quả thực thi của hệ thống pháp luật trong lĩnh vực này.;

+ Khảo sát, đánh giá những kết quả đạt được, đồng thời chỉ ra các hạn chế, khó khăn và vướng mắc trong quá trình thực thi pháp luật về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải trên địa bàn nghiên cứu;

+ Đề xuất các giải pháp và kiến nghị nhằm hoàn thiện hệ thống pháp luật trong thời gian tới trên địa bàn nghiên cứu.

4. ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU CỦA ĐỀ TÀI

Đối tượng nghiên cứu của đề án là:

Các quy định pháp luật về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải;

Thực tiễn áp dụng và thực hiện các quy định này trên địa bàn Phú Quốc, tỉnh An Giang.

5. PHẠM VI GIỚI HẠN ĐỀ TÀI

- Phạm vi về nội dung: Căn cứ các quy định trong Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 và các văn bản hướng dẫn thi hành có liên quan, đề án tập trung nghiên cứu các quy định pháp luật hiện hành liên quan đến hoạt động thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt tại Đặc khu Phú Quốc, tỉnh An Giang.

- Phạm vi thời gian: Từ năm 2021 đến năm 2025.

6. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI

- Phương pháp luận: Phương pháp này được sử dụng để thu thập và nghiên cứu các văn bản pháp luật trong và ngoài nước có liên quan đến nội dung nghiên cứu. Việc nghiên cứu các nguồn tài liệu này giúp học viên nắm vững cơ sở lý luận, xác định những nội dung cần khảo sát, từ đó đưa ra dự báo, đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả thực thi pháp luật về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải.

- Một số phương pháp nghiên cứu chủ yếu sau:

+ Phương pháp nghiên cứu tài liệu: Được sử dụng để thu thập, nghiên cứu các quy định pháp luật, báo cáo tổng kết, tài liệu khoa học trong và ngoài nước giai đoạn 2021–2025, nhằm giúp học viên củng cố cơ sở lý luận, xác định nội dung khảo sát và đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải.

+ Phương pháp thống kê: Dùng để thu thập số liệu về thực hiện pháp luật thu gom, vận chuyển, xử lý chất thải tại Phú Quốc giai đoạn 2021–2025.

+ Phương pháp phân tích, tổng hợp: Được sử dụng xuyên suốt đề án nhằm đánh giá các nghiên cứu liên quan, xác định khoảng trống cần bổ sung và phân tích ưu điểm,

hạn chế, nguyên nhân trong thực hiện pháp luật về thu gom, vận chuyển, xử lý chất thải tại Phú Quốc.

+ Phương pháp chuyên gia: Học viên trao đổi với cán bộ, lãnh đạo và chuyên gia có kinh nghiệm trong quản lý, xử lý chất thải tại Phú Quốc, đồng thời tham vấn ý kiến các nhà khoa học và người hướng dẫn để hoàn thiện nội dung nghiên cứu.

7. KẾT CẤU ĐỀ ÁN

Ngoài phần mở đầu, phụ lục, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo, phần nội dung của đề án được cấu trúc thành 2 chương:

Chương 1: Thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt

Chương 2: Xử lý, quản lý nhà nước về chất thải rắn sinh hoạt